

REGERINGSKANSLIET

Kommenterad dagordning
rådet
2015-11-23

Utbildningsdepartementet

Forskningspolitiska enheten

Konkurrenskraftsrådets möte den 30 november – 1 december 2015

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter lagstiftningsärenden
3. A-punkter icke lagstiftningsärenden
4. Avstämning konkurrenskraft – Ekonomisk utveckling och integrering av konkurrenskraft över alla politikområden
 - Presentation från Kommission och ordförandeskapet
 - Erfarenhetsutbyte

Ansvarigt statsråd: Mikael Damberg

Luxemburgs ordförandeskap har sedan konkurrenskraftsrådet den 1 oktober infört som en återkommande dagordningspunkt på Konkurrenskraftsrådet en avstämning av konkurrenskraftsläget, s.k. "Competitiveness Check-ups". Dagordningspunkten omfattar en presentation från kommissionen om konkurrenskraftsläget i stort för unionen utifrån aktuell statistik och rapportering, samt en andra del med erfarenhetsutbyte i frågan om integrering av näringspolitiken i andra politikområden.

Dagordningspunkten har införts med motivet att utveckla diskussionerna rörande konkurrenskrafts- och tillväxtfrågor, i syfte att identifiera och ta vara på möjligheter att påverka i konkurrenskrafts- och tillväxtaspekter inom andra politikområden. Som underlag för dagordningspunkten har ordförandeskapet även tagit fram en ordförandeskapsrapport där man sammanfattar hittillsvarande arbete och lämnar rekommendationer för det fortsatta arbetet.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen anser att det är viktigt att fortsätta arbeta för att stärka EU:s konkurrenskraft. Regeringen anser att grunden för ett effektivt EU och samordning över politikområden är en väl fungerande samordning internt i medlemsstaterna. Med sådan samordning kan olika rådskonstellationer fokusera sina diskussioner inom respektive mandat och ansvarsområde.

Regeringen finner vidare att det är viktigt att fortsätta arbeta för att investeringarna i det europeiska näringslivet ska öka liksom att arbetet med att ställa om Europas ekonomi till att bli mer hållbart och långsiktigt konkurrenskraftigt fortsätter. Detta kan åstadkommas bl.a. genom att skapa långsiktigt goda ramvillkor för företag, en fördjupad inre marknad, minskad administration och onödiga bördor, stimulera forskning och innovation, och genom att fortsätta omställningen till ett resurseffektivt och hållbart näringsliv. Regeringen vill också lyfta jämställdhet som en möjlighet att öka europeisk tillväxt och konkurrenskraft.

Regeringen välkomnar en ambitiös uppföljning av den Inre marknadsstrategi som kommissionen presenterade i oktober liksom meddelandet om den Digitala inre marknaden som presenterades i maj.

Regeringen understryker vidare vikten av öppen och fri handel; effektiva och väl fungerande energimarknader samt EU:s statsstödsregler. Hänsyn bör tas till att behandla alla branscher lika och Sverige ställer sig kritiskt till handelspolitiska åtgärder för att skydda enskilda branscher i Europa.

Se vidare rådspromemoria.

5. Inre marknadsstrategin för varor och tjänster

- *Presentation av kommissionen*
- *Orienteringsdebatt*

Ansvarigt statsråd: Mikael Damberg

En av Junckerkommissionens huvudprioriteringar är en nystart för den inre marknaden. Därför lanserades den 28 oktober 2015 en inre marknadsstrategi för varor och tjänster i formen av ett meddelande. Strategin är indelad i tre delar med elva områden där fokus ligger på 22 praktiska åtgärder som ska hjälpa små och medelstora företag ("SME":s) och nystartade företag att växa och expandera, främja innovation, låsa upp investeringar och stärka konsumenterna. Meddelandet ger en kort beskrivning av vilka områden kommissionen avser att ta fram konkreta åtgärder för under åren 2016-2018, i form av bl.a. lagförslag och riktlinjer som syftar till att riva hinder på den inre marknaden.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar i stort kommissionens meddelande som syftar till en nystart för den inre marknaden. Regeringen delar kommissionens uppfattning att det är viktigt att åtgärder vidtas för att främja och stärka EU:s inre marknad och genom det få en väl fungerande gränsöverskridande handel med varor och tjänster för företag och konsumenter. Sådana åtgärder kan bidra till ökad tillväxt, konkurrenskraft och sysselsättning inom EU. På de områden där det är aktuellt är det nödvändigt att en balans skapas mellan åtgärder för att förverkliga en inre marknad för varor och tjänster och skyddet för arbetstagare, konsumenter och andra allmänna skyddsintressen. För regeringens vidkommande är åtgärder på tjänsteområdet och den digitala inre marknaden av högsta prioritet, särskilt i de sektorer som har högst potential för tillväxt och gränsöverskridande handel inom EU. För att säkerställa att åtgärderna uppnår sitt syfte är det viktigt att inte nya regleringar och administrativa bördor skapas som kan t.ex. få en handelshindrande verkan. När det gäller ytterligare åtgärder som behöver vidtas för att uppnå en fullt fungerande inre marknad anser regeringen att det är viktigt att fokusera på efterlevnaden och tillämpningen av inre marknadsregelverket.

Se vidare rådspromemoria

6. Bättre lagstiftning

- Erfarenhetsutbyte

Ansvarigt statsråd: Mikael Damberg

Ordförandeskapet har bjudit in till erfarenhetsutbyte om hur arbetet med bättre lagstiftning och kommissionens Refit-program kan bidra till att förbättra effektiviteten på den inre marknaden samt att skapa tillväxt.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar kommissionens förenklingspaket från den 19 maj i år samt att kommissionen därigenom har stärkt arbetet med bättre lagstiftning. För att öka tillväxten och få en effektiv inre marknad krävs det att lagstiftningen är ändamålsenlig, effektiv, anpassad till digitaliseringen och utan onödiga bördor. Mot bakgrund av frågorna i Ordförandeskapets diskussionsunderlag prioriterar regeringen vikten av ett fortsatt arbete med Refit-programmet samt att kommissionen för en diskussion om nya mål för att minska regelbördor. När det gäller framtidens lagstiftning på EU:s inre marknad behöver särskild hänsyn tas till att produkter sällan tillverkas och sätts ihop i ett enda land. För företag är det därför viktigt med regler som är enkla att tillämpa, som inte hindrar deras möjlighet att utveckla innovativa produkter och som inte begränsar möjligheterna att exportera/importera insatsvaror inom den inre marknaden. Hänsyn bör alltså tas till ny teknologi och regelverket bör vara flexibelt och teknikneutralt. Arbetet med bättre lagstiftning ska inte underminera skyddsnivåer för t.ex. konsumenter, miljö, hälsa eller arbetstagare. Det är också viktigt, inte minst för den inre marknaden, att EU inte gör generella undantag för små företag utan att istället alltid följa principen Tänk småskaligt först. Då det som är enkelt för ett litet företag ofta är enkelt för ett stort företag men inte alltid tvärtom.

Se vidare rådspromemoria.

7. Rekommendation från kommissionen för en rådsrekommendation för inrättande av konkurrenskraftsnämnder inom eurozonen.

- *presentation av kommissionen*
- *diskussion*

Ansvarigt statsråd: Magdalena Andersson

Kommissionen lade den 21 oktober 2015 fram ett paket med förslag om uppföljning av den så kallade fem ordförandenas rapport om "Färdigställandet av den ekonomiska och monetära unionen". Förslagen handlar om åtgärder på kortare sikt som ska förverkligas till mitten av 2017. En del av förslagen gäller den europeiska terminen och den ekonomisk-politiska samordningen. Euroområdet som helhet bör enligt kommissionen få ökad vikt i den europeiska terminen. På ett nationellt plan bör konkurrenskraftsnämnder inrättas i euroländerna, i syfte att förbättra konkurrenskraften. Icke euroländer uppmuntras att också inrätta liknande organ. Ordförandeskapet har aviserat att Kommissionens rekommendation till rådsrekommendation ska diskuteras även på konkurrenskraftsrådet den 30 november.

De nationella konkurrenskraftsnämnderna är enligt rekommendationerna riktade till vart och ett av euroländerna. De bör enligt kommissionen inrätta oberoende nationella konkurrenskraftsnämnder. Medlemsstater utanför euroområdet uppmuntras också av rekommendationerna att inrätta liknande organ. Detta kan således bli fråga om ett öppet samarbete som icke-euroländer frivilligt kan delta i. Nämnderna ska utföra analyser av konkurrenskraft i ett bredare perspektiv, omfattande såväl faktorer som påverkar priserna (inklusive arbetskraftskostnader) som andra frågor som rör konkurrenskraft, exempelvis produktivitet och innovationskapacitet. Nämnderna ska ge relevant underlag till lönebildningsprocessen. De ska dock inte få inverka på arbetsmarknadsparternas autonomi eller deras rätt att sluta kollektivavtal. Skillnader i nationella system ska beaktas.

Nämnderna ska enligt rekommendationerna vara oberoende. Varje medlemsstat bör utse en konkurrenskraftsnämnd, som i sin tur kan förlita sig på andra organ. Utifrån generellt angivna egenskaper ska medlemsstaterna ha utrymme att utforma sina konkurrenskraftsnämnder genom att inrätta nya organ eller att anpassa mandaten för dem som redan finns. Kommissionen ska underlätta samordning mellan de nationella nämnderna, i synnerhet för att säkerställa att euro- och EU-dimensionen beaktas i deras arbete. Nämndernas verksamhet ska ge bidrag till den europeiska terminen.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen anser att det är positivt med åtgärder för att förbättra konkurrenskraften. Det är dock inte helt tydligt hur just dessa föreslagna nämnder skulle bidra. Nya organ bör endast inrättas om det finns ett klart mervärde. Det är centralt att autonomi för arbetsmarknadens parter bevaras.

8. Övrigt

a) "Real Driving Emissions (RDE)" och manipulering av utsläppskontroll i bilar

- Information från Kommissionen

Ansvarigt statsråd: Åsa Romson

Under dagordningspunkten ges information om det fortsatta arbetet med RDE inom EU-kommissionen, som hanteras av den tekniska kommittén för motorfordon (TCMV). RDE är en ny testprocedur som ska komplettera nuvarande testmetoder så att kommande utsläppskrav leder till verkliga utsläppsminskningar. RDE ingår som

en del i EU-kommissionens långsiktiga arbete med att minska trafikens skadliga emissioner. En lägesrapportering förväntas även rörande åtgärder med anledning av höstens händelser kring manipulering av utsläppskontroller. Ingen diskussion förväntas under mötet

**b) Signering av Benelux ministerkommittés
rekommendation om territoriella restriktioner
rörande marknaden i Benelux länderna.**

-Information från Ordförandeskapet

Ansvarigt statsråd: Mikael Damberg

Ordförandeskapet kommer att informera om ett gemensamt åtagande mellan Belgien, Nederländerna och Luxemburg för att hantera frågan om territoriella restriktioner som snedvrider marknaden till nackdel för återförsäljare och konsumenter. Återförsäljare är inte alltid fria att tillhandahålla sina varor till de bästa priserna på den inre marknaden. Det finns legitima skäl för vissa prisskillnader mellan nationella marknader men det finns också indikationer på territoriella hinder som påförs återförsäljare och resulterar i högre priser och minskad valfrihet för konsumenter.

Beneluxrekommendationen utgör ett uttalande om intentioner att undersöka potentiella orsaker till problem för återförsäljning och handel i Benelux och för gemensamma åtgärder där det är möjligt. Under KKR kommer en signeringsceremoni att hållas i marginalen under motet. Ingen diskussion förväntas under mötet.

**c) Resultat från informellt möte för SOLVIT-center
(Lissabon 18 sept 2015)**

- Information från den portugisiska delegationen

Ansvarigt statsråd: Mikael Damberg

Den portugisiska delegationen förväntas presentera och redogöra för det informella SOLVIT-center möte som ägde rum i Lissabon den 18 september 2015 där SOLVIT-centrens mandat och fortsatta arbete diskuterades. Ingen diskussion förväntas

d) Arbetsprogrammet för inkommande ordförandeskap

- Information från den Nederländska delegationen

Ansvarigt statsråd: Mikael Damberg

Under dagordningspunkten förväntas den Nederländska delegationen informera om sitt ordförandeskap. Ingen diskussion förväntas.

e) SME Envoy- Sändebud för småföretagsfrågor

-Information från Kommissionen

Ansvarigt statsråd: Mikael Damberg

Under dagordningspunkten förväntas kommissionen presentera, baserat på rapporten om SME Envoy nätverket, hittills uppnådda resultat i genomförandet av Small Business Act (SBA) efter förfrågan från rådet. Ingen diskussion förväntas.

f) Åtgärder rörande skjutvapen

- information från Kommissionen

Ansvarigt statsråd: Anders Ygeman

Med utgångspunkt i händelserna i Paris har kommissionen begärt denna extrapunkt i syfte att informera Näringsministrarna om det pågående arbetet med ett striktare regelverk kring införskaffande, innehav samt deaktivering av skjutvapen. Ingen diskussion förutses.

Forskning

Icke lagstiftande åtgärder

9. Utkast till rådsslutsatser för forskningsintegritet

- Antagande

Ansvarigt statsråd: Helene Hellmark Knutsson

Europeiska kommissionen har antagit två dokument som berör området forskningsintegritet, dels en uppförandekod för rekrytering av forskare (Code of Conduct for the Recruitment of Researchers), dels ett slags ramverk för forskare, forskningsutförare och forskningsfinansiärer där roller och ansvarsfördelning inom området tydliggörs (European Charter for Researchers).

I de nu föreliggande rådsslutsatserna betonas att forskningsintegritet är grunden för högkvalitativ forskning och en förutsättning för att uppnå excellens i forskning och innovation.

I ett samhälle där vetenskaplig output blir allt viktigare så är en god forskningssed viktigt i alla delar av forsknings- och innovationscykeln och under alla delar av forskarens karriär. RSS konstaterar att oredlighet inom forskning och forskningsprocesser som kan ifrågasättas kan leda till både kostnader och negativ uppmärksamhet vilket i sig riskerar att leda till bristande stöd från det omgivande samhället för forskning och innovation.

I RSS lyfts att ansvaret för god forskningssed och forskningsintegritet i hög utsträckning ligger hos forskaren och den forskande institutionen. Här är det viktigt att det finns tydliga ramverk, processer och riktlinjer, liksom utbildning, stöd och möjligheter för erfarenhetsutbyte. I RSS anges att forskning på EU- och MS-nivå bör baseras på de principer som finns listade i "European Code of Conduct for Research Integrity".

Förslag på svensk ståndpunkt:

På grund av ökad internationalisering och forskningsmobilitet så kan utbildning i forskningsetik samt gemensamma och frivilliga riktlinjer om hur man kan förebygga oredlighet i forskning diskuteras och övervägas på EU-nivå. Att sätta upp ett regelverk som ger goda förutsättningar att förhindra och att utreda oredlighet är dock ett nationellt ansvar.

Regeringen föreslår att Sverige ställer sig bakom ordförandeskapets utkast till rådsslutsatser.

Se vidare rådspromemoria.

10. Utkast till rådsslutsatser om främjandet av jämställdhet inom det europeiska forskningsområdet (ERA)

- Antagande

Ansvarigt statsråd: Helene Hellmark Knutsson

De rådsslutsatser om jämställdhet inom ERA som nu föreligger berör flera av de ERA-prioriterade områdena – jämställdhet och jämställdhetsintegrering, en öppen arbetsmarknad för forskare, samt den ERA-prioritet som rör internationellt samarbete.

I de nu föreliggande rådsslutsatserna betonas att jämställdhet inom forskning och i akademien innebär att man till fullo utnyttjar alla människors potential, att man bidrar till samhällsekonomisk nytta och till mångfald, excellens och ökad kvalitet. I RSS uppmanas medlemsstaterna att inom ramen för arbetet med implementeringen av ERA och framtagandet av ERA färdplaner på nationell nivå arbeta med ambitiösa mål och formulera konkreta åtgärder inom jämställdhetsområdet. RSS lyfter behovet av förändring på bred front kopplad till en institutionell nivå inom flera olika områden som till exempel erfarenhetsutbyte, utbildning, jämställdhetsstrategier, jämställd rekrytering och karriärvägar samt jämställd medelstillelning.

Kommissionen uppmanas att stärka arbetet med att följa upp och utvärdera olika jämställdhetsperspektiv inom ramen för ramprogrammet för forskning och innovation Horisont 2020. I RSS lyfts också vikten av att ett jämställdhetsperspektiv finns närvarande i olika internationella samarbeten.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen anser att ERA är ett viktigt strategiskt projekt som är centralt för europeisk forskning och innovation. Medlemsstaterna och EU bör arbeta för en hög ambitionsnivå gällande implementering av ERA och av ERA färdplan.

I förhandlingarna av rådsslutsatserna har regeringen arbetat för att rådsslutsatserna ska innehålla skrivningar som motsvarar den ambitionsnivå som regeringen har i sitt arbete för jämställdhet inom forskning på nationell nivå. Regeringen har till exempel drivit att rådsslutsatserna ska innehålla skrivningar om mål för en jämnare könsfördelning bland professorer, vilket vi också fått gehör för. Att peka ut mål för jämnare könsfördelning bland professorer är enligt regeringen ett effektivt sätt att snabbt driva på en mer jämställd akademi.

Regeringen har också i förhandlingarna drivit och fått gehör för frågan om att forskningsanslag ska fördelas jämställt och pekat på vikten av åtgärder för att processerna för medelstillelning inte ska påverkas av könsskillnader. En utgångspunkt är att män och kvinnor ska ha samma möjligheter och villkor i akademien, därför behövs åtgärder för

att säkerställa en jämställd fördelning av forskningsmedel. Regeringen har även drivit frågan om betydelsen av ett jämställdhetsperspektiv i internationella samarbeten samt att riktlinjer för detta behöver tas fram. Även detta har vi fått gehör för.

Regeringen föreslår att Sverige ställer sig bakom ordförandeskapets utkast till rådslutsatser.

Se vidare rådspromemoria.

11. Utkast till rådsslutsatser om den rådgivande strukturen för det europeiska forskningsområdet (ERA)

- Antagande

Ansvarigt statsråd: Helene Hellmark Knutsson

Rådsslutsatser rörande ERA har antagits vid flera tillfällen, senast i maj 2015 om ERA färdplan och om den rådgivande strukturen för ERA.

I rådsslutsatserna antagna i maj anges att ERAC (en kommitté som ger medlemsstaterna, rådet och EU-kommissionen strategisk rådgivning i frågor som rör ERA) ska arbeta vidare med icke utlösta frågor rörande ERA-gruppernas mandat och koordinering. En del av detta arbete har varit att ta fram förslag till rådsslutsatser för den rådgivande strukturen för ERA som efter förhandling i rådsarbetsgruppen för forskning nu föreslås antas vid KKR 1 december 2015.

I de nu föreliggande RSS betonas ERAC:s koordinerande roll och ansvar för hela den rådgivande strukturen för ERA och alla de ERA-relaterade grupperna, inklusive processer och avstämningar med rådet. I RSS tydliggörs dock att varje ERA-relaterad grupp är ansvarig för det arbete som görs inom gruppen. RSS anger att en välfungerande rådgivande struktur för ERA är viktigt för en effektiv implementering av färdplanen för ERA. Vidare anges att ERAC och de ERA-relaterade grupperna ska ta särskilt ansvar för en ERA-prioritering och för implementeringen av ERA färdplan. Det ska inte finnas fler ERA-relaterade grupper än ERA-prioriteringar. Ett viktigt redskap i arbetet mot bättre samordning och koordinering av ERA:s rådgivande struktur är införandet av standardklausuler i mandaten för alla de olika ERA-relaterade grupperna.

Förslag till svensk standpunkt:

Regeringen anser att ERA är ett viktigt strategiskt projekt som är centralt för europeisk forskning och innovation. Medlemsstaterna och EU bör arbeta för en hög ambitionsnivå gällande implementering av ERA och av ERA färdplan. En översyn av den nuvarande komplexa rådgivande strukturen för ERA är välbehövlig och välkomnas av regeringen.

Regeringen anser att ökad koordinering mellan ERAC och de ERA-relaterade grupperna på nationell nivå och på EU-nivå är viktig för att uppnå hög effektivitet av implementeringen av ERA och ERA färdplan. Regeringen anser också att medlemsstaterna bör ha god nationell samordning för arbetet i de ERA-relaterade grupperna, en fråga vi drivit i förhandlingarna och fått gehör för.

Det positivt att man nu ser över de ERA-relaterade gruppernas mandat vilka bör vara tydliga men tillåta de enskilda grupperna att agera självständigt. Införandet av gemensamma standardklausuler för vissa gemensamma processer/områden i alla mandaten för de ERA-relaterade grupperna välkomnas.

Regeringen menar att det är viktigt att de ERA-relaterade grupperna återspeglar de övergripande prioriteringarna som lyfts fram i färdplanen för ERA men att de inte enbart ska fokusera på implementeringen av färdplanen utan även fortsättningsvis kunna ha en strategisk och rådgivande roll.

Regeringen föreslår att Sverige ställer sig bakom ordförandeskapets utkast till rådslutsatser.

Se vidare rådspromemoria.

12. Europeiska fonden för strategiska investeringar (EFSI) för att stimulera forskning och innovation i Europa

- Riktlinjediskussion

Ansvarigt statsråd: Helene Hellmark Knutsson

Kommenterad dagordning kommer att kompletteras för denna punkt.

Förslag till svensk ståndpunkt:

13. Övrigt

a) **Instrumentet för pensionssparande för europeiska forskningsinstitutioner (RESAVER)**

- Presentation av kommissionen

Ansvarigt statsråd: Helene Hellmark Knutsson

RESAVER är ett gemenensamt europeiskt pensionsinstrument initierat av europeiska kommissionen som ger forskare anställda vid europeiska forskningsinstitutioner möjlighet att behålla sina pensionsförmåner när man flyttar mellan olika länder.

b) **Initiativet Science4Refugees**

- Presentation av kommissionen

Ansvarigt statsråd: Helene Hellmark Knutsson

Satsningen Science4Refugees är ett initiativ från europeiska kommissionen för att hjälpa forskare som befinner sig på flykt att hitta jobb inom sitt kompetensområde. Genom satsningen matchas flyktingar och asylsökande med en akademisk bakgrund med lämpliga positioner på universitet och forskningsinstitut.

Initiativet är tillgängligt via portalen EURAXESS som erbjuder information och stödtjänster till forskare som vill fortsätta sin forskarkarriär på annan ort i Europa.

c) **Hållbart jordbruk, skogsbruk och fiske i bio-ekonomin, en utmaning för Europa – SCAR:s fjärde foresight övning**

- Presentation av kommissionen

Ansvarigt statsråd: Helene Hellmark Knutsson

SCAR (Standing Committee on Agricultural Research) är en permanent kommitté inrättad av kommissionen. Kommittén ger råd och stöd till kommissionen avseende koordinering av forskning inom jordbruksområdet.

d) Lägesrapport från energiunionen

- Presentation av kommissionen

Ansvarigt statsråd: Helene Hellmark Knutsson

Den 25 februari 2015 antog kommissionen "A Framework Strategy for a Resilient Energy Union with a Forward-Looking Climate Change Policy". Strategin fokuserar på övergången till en koldioxidsnål, säker och konkurrenskraftig ekonomi, vilket också är en av Juncker-kommissionens 10 prioriterade områden.

Den årligt återkommande lägesrapporten för energiunionen innebär en möjlighet att mäta de framsteg som gjorts inom området det senaste året och lyfta frågan brett.

e) Arbetsprogrammet för det inkommande ordförandeskapet

- Presentation av den nederländska delegation

Ansvarigt statsråd: Helene Hellmark Knutsson

Den nederländska delegationen presenterar arbetsprogrammet för det inkommande ordförandeskapet.